

Czwartek, 23 czerwca 2016 r.

P8_TA(2016)0291

Działania następcze w związku ze strategicznymi ramami europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 czerwca 2016 r. dotyczące działań następczych w związku ze strategicznymi ramami europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020) (2015/2281(INI))

(2018/C 091/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 165 i 166 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 14,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020) ⁽¹⁾,
- uwzględniając wspólne sprawozdanie Rady i Komisji z 2012 r. z wdrażania strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020) – „Kształcenie i szkolenia na rzecz inteligentnego i trwałego rozwoju Europy sprzyjającego włączeniu społecznemu” ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 sierpnia 2015 r. do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów zatytułowany „Projekt wspólnego sprawozdania Rady i Komisji z 2015 r. w sprawie wdrażania strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020) – Nowe priorytety europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia” (COM(2015)0408),
- uwzględniając wspólne sprawozdanie Rady i Komisji z 2015 roku w sprawie wdrażania strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020) – „Nowe priorytety europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia” ⁽³⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 28 i 29 listopada 2011 r. na temat poziomu odniesienia w dziedzinie mobilności edukacyjnej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 19 listopada 2010 r. w sprawie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju ⁽⁵⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 17 lutego 2014 r. w sprawie inwestowania w kształcenie i szkolenie – odpowiedź na komunikat zatytułowany „Nowe podejście do edukacji: Inwestowanie w umiejętności na rzecz lepszych efektów społeczno-gospodarczych” oraz na roczną analizę wzrostu gospodarczego 2013 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie skutecznego kształcenia nauczycieli ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 119 z 28.5.2009, s. 2.

⁽²⁾ Dz.U. C 70 z 8.3.2012, s. 9.

⁽³⁾ Dz.U. C 417 z 15.12.2015, s. 25.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 372 z 20.12.2011, s. 31.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 327 z 4.12.2010, s. 11.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 64 z 5.3.2013, s. 5.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 183 z 14.6.2014, s. 22.

Czwartek, 23 czerwca 2016 r.

- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie zapewniania jakości w celu wspierania kształcenia i szkolenia ⁽¹⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie przedsiębiorczości w kształceniu i szkoleniu ⁽²⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie roli wczesnej edukacji i kształcenia podstawowego w stymulowaniu kreatywności, innowacyjności i kompetencji cyfrowych ⁽³⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie ograniczania zjawiska wczesnego kończenia nauki i sprzyjania sukcesom szkolnym ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów zatytułowany „Nowe podejście do edukacji: Inwestowanie w umiejętności na rzecz lepszych efektów społeczno-gospodarczych” (COM(2012)0669),
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego ⁽⁵⁾,
- uwzględniając zalecenie 2006/962/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie ⁽⁶⁾,
- uwzględniając deklarację w sprawie promowania – poprzez edukację – postaw obywatelskich oraz wspólnych wartości, którymi są wolność, tolerancja i niedyskryminacja, przyjętą podczas nieformalnego posiedzenia ministrów edukacji państw członkowskich Unii Europejskiej w dniu 17 marca 2015 r. (deklaracja paryska) ⁽⁷⁾,
- uwzględniając konkluzje z Rygi przyjęte w dniu 22 czerwca 2015 r. przez ministrów odpowiedzialnych za kształcenie i szkolenie zawodowe ⁽⁸⁾,
- uwzględniając zieloną księgę Komisji z dnia 3 lipca 2008 r. zatytułowaną „Migracja i mobilność: wyzwania i szanse dla wspólnotowych systemów edukacyjnych” (COM(2008)0423),
- uwzględniając sprawozdanie, które w lutym 2010 r. sporządziła dla Komisji grupa ekspertów ds. nowych umiejętności w nowych miejscach pracy, zatytułowane „Nowe umiejętności w nowych miejscach pracy: czas na działanie” ⁽⁹⁾,
- uwzględniając zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie mobilności transnarodowej we Wspólnocie w celach edukacji i szkolenia: Europejska karta na rzecz jakości mobilności ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając sprawozdanie 6. Forum UE na rzecz dialogu uczelni i przedsiębiorstw z marca 2015 r. ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając prognozę Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego z 2012 r. zatytułowaną „Future skills supply and demand in Europe” („Przyszłe zapotrzebowanie na umiejętności oraz ich podaż na rynkach pracy w Europie”) ⁽¹²⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 8 września 2015 r. w sprawie promowania przedsiębiorczości młodzieży przez kształcenie i szkolenie ⁽¹³⁾ oraz z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie kontynuacji wdrażania procesu bolońskiego ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 183 z 14.6.2014, s. 30.

⁽²⁾ Dz.U. C 17 z 20.1.2015, s. 2.

⁽³⁾ Dz.U. C 172 z 27.5.2015, s. 17.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 417 z 15.12.2015, s. 36.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/education/news/2015/documents/citizenship-education-declaration_en.pdf

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf

⁽⁹⁾ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/125en.pdf

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 5.

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/education/tools/docs/university-business-forum-brussels_en.pdf

⁽¹²⁾ http://www.cedefop.europa.eu/files/3052_en.pdf

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0292.

⁽¹⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0107.

Czwartek, 23 czerwca 2016 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie edukacji dzieci w sytuacjach nadzwyczajnych i w czasie przedłużających się kryzysów ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie programu Erasmus+ i innych narzędzi wspomagania mobilności w kształceniu i szkoleniu zawodowym – podejście zakładające uczenie się przez całe życie ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji (A8-0176/2016),
- A. mając na uwadze, że wszelkie następne odniesienia do „kształcenia i szkolenia” powinny być rozumiane jako obejmujące ich formalne, nieformalne i pozaformalne formy, ze względu na ich komplementarność w dążeniu do „uczącego się społeczeństwa” oraz ich ukierunkowanie na określone grupy docelowe, dzięki czemu ułatwiają integrację osób mających mniej możliwości w zakresie edukacji;
- B. mając na uwadze, że kształcenie i szkolenie nie mogą być ukierunkowane wyłącznie na zaspokojenie potrzeb rynku, ale powinny same w sobie stanowić wartość, ponieważ kształcenie odgrywa jednakowo ważną rolę zarówno w kształtowaniu wartości etycznych i obywatelskich oraz ogólnie pojmowanych wartości humanistycznych zapisanych w traktatach, jak i w umacnianiu zasad demokratycznych, które stanowią podwaliny Europy;
- C. mając na uwadze, że kształcenie powinno przyczyniać się do rozwoju osobistego, wzajemnego poszanowania i dojrzewania młodych ludzi, aby mogli oni stać się proaktywnymi, odpowiedzialnymi i świadomymi obywatelami o przekrojowych kompetencjach obywatelskich, społecznych i międzykulturowych, a także wykwalifikowanymi specjalistami;
- D. mając na uwadze, że kształcenie powinno być uznawane za podstawowe prawo człowieka i dobro publiczne, które powinno być dostępne dla wszystkich;
- E. mając na uwadze, że kształcenie i szkolenie odgrywają ważną rolę w przeciwdziałaniu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, a zapewnienie szerszego dostępu do uczenia się przez całe życie może otworzyć nowe możliwości przed osobami nisko wykwalifikowanymi, bezrobotnymi, osobami o specjalnych potrzebach, osobami starszymi oraz migrantami;
- F. mając na uwadze, że dostępne dla wszystkich kształcenie i szkolenie wysokiej jakości mają zasadnicze znaczenie dla kulturowego, gospodarczego i społecznego rozwoju Europy;
- G. mając na uwadze, że kształcenie i szkolenie w Europie powinno przyczyniać się do realizacji unijnych strategii i inicjatyw, w tym strategii „Europa 2020”, inicjatywy w zakresie jednolitego rynku cyfrowego, Europejskiej agendy bezpieczeństwa oraz planu inwestycyjnego dla Europy;
- H. mając na uwadze, że nie wszystkie państwa członkowskie zmagają się z wyzwaniami o takim samym charakterze i o takiej samej skali, w związku z czym jakiegokolwiek zalecenia w odniesieniu do kształcenia i szkolenia powinny być elastyczne oraz uwzględniać krajowe i regionalne uwarunkowania gospodarcze, społeczne, demograficzne, kulturowe i inne czynniki, a jednocześnie służyć poprawie sytuacji w całej UE;
- I. mając na uwadze, że współpraca w ramach ET 2020 powinna uzupełniać krajowe działania i wspierać państwa członkowskie w ich wysiłkach na rzecz rozwoju systemów kształcenia i szkolenia, przy jednoczesnym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich;
- J. mając na uwadze, że rozwój gospodarczy i spójność społeczną należy traktować równorzędnie przez kombinację polityki służącą zapewnieniu bardziej sprawiedliwego podziału wiedzy w społeczeństwie w celu przeciwdziałania zwiększającym się różnicom wynagrodzeń, które są skutkiem ubocznym rozwoju technologicznego opartego na nierównomiernym podziale umiejętności;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0418.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0107.

Czwartek, 23 czerwca 2016 r.

- K. mając na uwadze, że skuteczne inwestowanie w wysokiej jakości kształcenie i szkolenie jest jednym ze źródeł trwałego wzrostu gospodarczego;
- L. mając na uwadze, że obecny niski poziom wiedzy i podstawowych umiejętności budzi niepokój i wymaga edukacji na poziomie podstawowym i średnim zapewniającej niezbędną podstawę dla dalszego kształcenia i integracji na rynku pracy;
- M. mając na uwadze tendencje wskazujące na niski poziom podstawowych umiejętności wśród osób dorosłych, co sprawia, że konieczne jest wspieranie kształcenia dorosłych, które jest narzędziem do podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowywania się;
- N. mając na uwadze, że w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2014 r. Komisja wyraziła opinię, że w odniesieniu do wydatków państwa członkowskie powinny znaleźć sposoby na ochronę i wspieranie długoterminowych inwestycji w kształcenie, badania, innowacje, działania związane z energią i klimatem oraz że zasadnicze znaczenie mają inwestycje w modernizację systemów kształcenia i szkolenia, w tym uczenia się przez całe życie;
- O. mając na uwadze, że budżety publiczne są wciąż narażone na ogromną presję, a wiele państw członkowskich ograniczyło wydatki na kształcenie i szkolenie, w związku z czym należy obecnie zwiększyć skuteczność dalszych inwestycji w tej dziedzinie, będącej decydującym czynnikiem zwiększania produktywności, konkurencyjności i wzrostu gospodarczego;
- P. mając na uwadze, że pomimo poprawy wyników związanych z dążeniem do osiągnięcia celów ET 2020 w sektorze kształcenia wyższego, na europejskim obszarze szkolnictwa wyższego odnotowano problemy dotyczące skuteczności inwestycji oświatowych państw członkowskich, położenia nacisku przede wszystkim na wskaźniki ilościowe, warunków nauczania, jakości kształcenia, ograniczeń w wolności akademickiej oraz sceptycyzmu wobec pewnych aspektów procesu bolońskiego i jego realizacji w niektórych państwach;
- Q. mając na uwadze, że „Monitor ET 2020” wskazuje, iż główne wyzwania, z jakimi dziś musimy się zmierzyć, to zubożenie edukacyjne i słaba integracja osób ze środowisk o niskim statusie społeczno-gospodarczym, co wymaga poświęcenia większej uwagi kwestiom społecznym w dążeniu do osiągnięcia celów ET 2020 oraz zwiększenia integracyjnego charakteru i jakości systemów kształcenia i szkolenia;

Strategiczne ramy ET 2020

1. z zadowoleniem przyjmuje przegląd ET 2020 i podkreśla potrzebę wykorzystania zawartych w nim wniosków i ich szybkiego wdrożenia w celu zwiększenia wartości dodanej i zoptymalizowania skuteczności tych ram dzięki większemu uwzględnieniu realiów poszczególnych państw członkowskich oraz położeniu większego nacisku na wzajemne uczenie się;
2. ubolewa, że w dziedzinie kształcenia i szkolenia wciąż nie rozwiązano istotnych problemów dotyczących jakości, dostępności i dyskryminacji społeczno-gospodarczej, i uważa, że należy zapewnić ambitniejsze, bardziej skoordynowane i skuteczne środki z zakresu polityki zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym;
3. ponownie podkreśla znaczenie przyjętej w Paryżu w marcu 2015 r. deklaracji w sprawie promowania – poprzez edukację – postaw obywatelskich oraz wspólnych wartości, którymi są wolność, tolerancja i niedyskryminacja;
4. z zadowoleniem przyjmuje zmniejszenie liczby obszarów priorytetowych ET 2020 do sześciu, zawierających wyczerpujące konkretne kwestie, o których realizacji mogą zdecydować państwa członkowskie wedle własnych potrzeb i uwarunkowań, ale zwraca uwagę, że należy zwiększyć skuteczność oraz usprawnić działanie ET 2020, a także przyjąć program prac;
5. z zadowoleniem przyjmuje proponowane wydłużenie cyklu prac z trzech do pięciu lat, aby lepiej zrealizować długoterminowe cele strategiczne i skupić się na takich kwestiach jak niedostateczne wyniki wśród uczniów w pewnych dziedzinach nauczania, niski współczynnik uczestnictwa dorosłych w kształceniu, przedwczesne kończenie nauki, włączenie społeczne, uczestnictwo w życiu publicznym, różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn oraz wskaźniki zatrudnienia wśród absolwentów;

Czwartek, 23 czerwca 2016 r.

6. z zadowoleniem przyjmuje nową generację grup roboczych ds. ET 2020 i wzywa Komisję do zwiększenia reprezentacji różnych zainteresowanych stron w tych grupach, w szczególności przez włączenie do nich większej liczby ekspertów ds. kształcenia, osób pracujących z młodzieżą, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, nauczycieli i pracowników uczelni, których praktyczne doświadczenie ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów wyznaczonych w ET 2020; podkreśla potrzebę szerszego upowszechniania wyników prac tych grup na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym;

7. z zadowoleniem przyjmuje wzmocnienie funkcji kierowniczej organów nieformalnych w ET 2020, jak również utworzenie systemu wymiany informacji zwrotnych między grupą wysokiego szczebla, grupami dyrektorów generalnych i grupami roboczymi; docenia rolę organizacji społeczeństwa obywatelskiego w przybliżaniu zainteresowanym stronom na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym i obywatelom współpracy europejskiej w dziedzinie kształcenia i szkolenia oraz apeluje o udzielenie im wsparcia finansowego w ramach programu Erasmus+ (KA3) i Europejskiego Funduszu Społecznego;

8. wzywa do ustanowienia nieformalnego organu koordynującego, w skład którego weszłoby dyrektor generalny Dyrekcji Generalnej ds. Edukacji i Kultury (DG EAC) Komisji, dyrektorzy odpowiadający za kształcenie w ramach pozostałych dyrekcji generalnych, przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego i Komisji Kultury Parlamentu Europejskiego, a który to organ organizowałby posiedzenia na wysokim szczeblu w celu zapewnienia ściślejszej koordynacji prac, spójności polityki oraz działań następczych w związku z zaleceniami wydawanymi przez formalne i nieformalne organy w ramach ET 2020; uważa, że taka koordynacja jest niezbędna w związku z zaniepokojeniem brakiem prawdziwego dialogu między Komisją a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz podziałem kompetencji związanych z ET 2020 między szereg dyrekcji generalnych Komisji i różnych komisarzy; apeluje o to, by o wnioskach z tych prac odpowiednio poinformowano zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym;

9. przypomina, że bez względu na to, jak ważne jest nabywanie umiejętności zwiększających szanse na zatrudnienie, należy zachować wartość wiedzy i dyscypliny naukowej, a także ich jakość i praktyczne wykorzystanie; podkreśla, że, mając na uwadze odmienną sytuację społeczno-gospodarczą poszczególnych państw i różne tradycje oświatowe, należy unikać stosowania w sposób nakazowy jednolitych wzorców; podkreśla, że mimo iż przyszły europejski program na rzecz umiejętności słusznie skupia się na wyzwaniach gospodarczych i wyzwaniach związanych z zatrudnieniem, powinien on w równej mierze poświęcać uwagę znajomości przedmiotu, wynikom akademickim, myśleniu krytycznemu i kreatywności; jednocześnie wzywa państwa członkowskie do wspierania inicjatyw, w ramach których uczniowie mogliby prezentować swoje umiejętności przed publicznością i potencjalnymi pracodawcami;

10. zwraca uwagę na zagrożenia związane ze wzrostem radykalizacji, przemocy, nękania oraz nasilaniem zaburzeń zachowań już na poziomie szkoły podstawowej; apeluje do Komisji o przeprowadzenie badania na szczeblu UE oraz o zaprezentowanie przeglądu sytuacji we wszystkich państwach członkowskich, ze wskazaniem ich reakcji na takie tendencje i podaniem informacji, czy i w jaki sposób państwa członkowskie włączyły do swoich programów nauczania kształcenie z zakresu etyki, a także kształcenie indywidualne i społeczne jako instrument, który do tej pory okazał się skuteczny w wielu szkołach, w tym wsparcie dla nauczycieli w odniesieniu do tych przekrojowych umiejętności; zachęca państwa członkowskie do wymiany najlepszych praktyk w tym obszarze;

11. zwraca uwagę na wartość opartego na wspólnocie podejścia do formalnego, pozaformalnego i nieformalnego kształcenia oraz na silne związki między placówkami edukacyjnymi a rodziną;

12. wzywa wszystkie odnośne podmioty do większego udziału w pracach realizowanych w ET 2020;

13. jest zdania, że należy koniecznie zachęcać samych uczniów do aktywnego uczestnictwa w zarządzaniu ich placówkami edukacyjnymi, bez względu na ich wiek i rodzaj kształcenia;

14. zachęca państwa członkowskie do wzmocnienia powiązań między szkolnictwem wyższym a kształceniem i szkoleniem zawodowym, instytucjami badawczymi i sektorem gospodarki, a także do zapewnienia zaangażowania partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego; zwraca uwagę, że partnerstwo to zwiększy oddziaływanie ET 2020 i znaczenie systemów nauczania dla zwiększenia potencjału innowacyjnego Europy;

Czwartek, 23 czerwca 2016 r.

15. podkreśla, że strategie komunikacji między szkołą a rodzicami, kształtowanie charakteru i inne programy rozwoju osobistego wdrażane w placówkach edukacyjnych we współpracy z rodzinami i innymi odnośnymi partnerami społecznymi mogą przyczynić się do większej konwergencji społecznej, promowania aktywnego obywatelstwa i europejskich wartości zapisanych w traktatach, a także do zapobiegania radykalizacji; podkreśla, że wsparcie w środowisku domowym jest kluczowe dla wykształcenia w dzieciach biegłego posługiwania się podstawowymi umiejętnościami, i zwraca uwagę na zalety kursów dla rodziców, które mogą okazać się skuteczne w przeciwdziałaniu zubożeniu edukacyjnemu;
16. zachęca do wymiany najlepszych praktyk w ramach ET 2020;
17. podkreśla, że współpraca w ramach ET 2020 zasadniczo uzupełnia środki krajowe, takie jak uczenie się od siebie nawzajem, gromadzenie danych, grupy robocze i wymiana dobrych praktyk krajowych, które zostaną wzmocnione dzięki poprawie ich przejrzystości, koordynacji i rozpowszechnianiu wyników;
18. podkreśla rolę zewnętrznych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w docieraniu do szkół w celu przekazania dzieciom dodatkowych umiejętności i kompetencji społecznych, takich jak twórczość artystyczna czy zdolności manualne, a także w celu ułatwienia ich integracji, lepszego zrozumienia ich otoczenia, solidarności w nauce i życiu oraz ułatwiania całym klasom nabywania kompetencji w zakresie nauki;
19. wyraża zaniepokojenie faktem, że jakość kształcenia i szkolenia nauczycieli pod względem zakresu i stopnia złożoności w niektórych państwach członkowskich nie dorównuje poziomowi kwalifikacji potrzebnych obecnie do tego, aby uczyć, takich jak kwalifikacje w zakresie radzenia sobie z rosnącą różnorodnością uczniów, korzystanie z innowacyjnych metod pedagogicznych i narzędzi ICT;
20. zachęca państwa członkowskie, by dostosowały swoje programy wstępnego kształcenia i ustawicznego doskonalenia zawodowego nauczycieli, lepiej wykorzystywały współpracę państw członkowskich w zakresie partnerskiego uczenia się oraz wspierały współpracę i partnerstwa między kolegiami nauczycielskimi a szkołami;
21. z zadowoleniem przyjmuje nowy priorytet ET 2020, jakim jest zwiększenie wsparcia dla nauczycieli i podniesienie ich statusu, tak by byli w stanie wzbudzać konieczny w ich zawodzie szacunek, co sprawi, że zawód ten stanie się atrakcyjniejszy; uważa, że realizacja tego celu będzie wymagała lepszego przygotowania i przeszkolenia nauczycieli, a także poprawy warunków ich pracy, w tym zwiększenia wynagrodzeń w niektórych państwach członkowskich, ponieważ pensje nauczycieli często są niższe niż średnie pensje absolwentów wyższych uczelni;
22. odnotowuje z niepokojem, że w niektórych państwach członkowskich, w szczególności tych, które borykają się z problemami, przygotowanie nauczycieli i jakość kształcenia pogorszyły się w związku z brakami kadrowymi i cięciami w środkach przeznaczonych na edukację;
23. zwraca uwagę, że zapewnienie otwartego i innowacyjnego kształcenia i szkolenia jest jednym z priorytetowych obszarów ET 2020; podkreśla znaczenie opracowywania i propagowania nowatorskich i elastycznych metod nauczania, szkolenia i przekazywania wiedzy, w których uczący się są aktywnymi uczestnikami;
24. zachęca państwa członkowskie do wykorzystania w pełni potencjału, jaki oferuje digitalizacja, ICT i nowe technologie, w tym platformy otwartych danych oraz masowe otwarte kursy internetowe, w celu poprawy jakości i dostępu do uczenia się i nauczania; apeluje do UE i do państw członkowskich o podjęcie wysiłków niezbędnych do poprawy umiejętności cyfrowych i kompetencji w zakresie ICT, również przez organizowanie specjalnych szkoleń z korzystania z tych narzędzi dla nauczycieli i uczniów szkół, w tym szkół wyższych; zachęca do wymiany najlepszych praktyk i aktywniejszej współpracy transgranicznej w tej dziedzinie;
25. wyraża uznanie dla Komisji za to, że przywiązuje ona dużą wagę do umiejętności cyfrowych; podkreśla, że umożliwienie młodym ludziom w XXI w. zdobycia tych umiejętności jest kwestią o podstawowym znaczeniu;
26. podkreśla, że w ramach ET 2020 należy zwrócić większą uwagę na kwestię poprawy wyników nauczania przy uwzględnieniu dostępnych zasobów, zwłaszcza w odniesieniu do uczenia się dorosłych;

Czwartek, 23 czerwca 2016 r.

27. zachęca Komisję i państwa członkowskie do dokonania przeglądu obowiązujących zasad oceny programów kształcenia i szkolenia finansowanych z wykorzystaniem europejskich instrumentów finansowych, przy czym należy zwrócić większą uwagę na ocenę skutków opartą na jakości i wyniki w odniesieniu do priorytetów przewidzianych w ramach ET 2020;
28. wzywa państwa członkowskie do wspierania za pomocą stypendiów i pożyczek tych kierunków nauczania i studiów, których struktura może pomóc zmniejszyć rozbieżności między kształceniem a potrzebami praktycznymi;
29. podkreśla potrzebę lepszego skoncentrowania wysiłków w dziedzinie kształcenia i szkolenia przez połączenie i racjonalizację istniejących programów i inicjatyw;
30. wzywa Komisję, by w stosownych przypadkach traktowała mniejszości jako odrębne grupy, aby skuteczniej reagować na konkretne problemy każdej z nich;
31. wyraża zdecydowane przekonanie, że inwestowanie we wczesną edukację i opiekę nad dzieckiem, dostosowaną do wrażliwości i poziomu dojrzałości poszczególnych grup docelowych, przynosi większe korzyści niż inwestycje na dalszych etapach edukacji; zwraca uwagę, iż dowiedziono, że inwestycje we wczesnych latach nauki pozwalają obniżyć koszty na późniejszych etapach;
32. uważa też, że powodzenie kształcenia na wszystkich szczeblach zależy od dobrze wyszkolonych nauczycieli oraz od ich ustawicznego doskonalenia zawodowego, co wymaga wystarczających inwestycji w szkolenie nauczycieli;

Jakość kształcenia i szkolenia

33. wzywa do poświęcania większej uwagi jakości kształcenia, poczynwszy od przedszkoli i następnie przez całe życie;
34. wzywa do wypracowywania dobrych praktyk w zakresie oceny postępu jakościowego oraz do inwestowania w wykorzystywanie wysokiej jakości danych wspólnie z zainteresowanymi stronami na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, niezależnie od adekwatności wskaźników i poziomów odniesienia stosowanych w ramach ET 2020;
35. podkreśla znaczenie nauczania i uczenia się ogólnych umiejętności podstawowych, takich jak ICT, matematyka, myślenie krytyczne, języki obce, mobilność itp., które pozwolą młodym ludziom łatwo dostosowywać się do zmieniającego się środowiska społecznego i gospodarczego;
36. zwraca uwagę na bezprecedensowo wysoką liczbę osób kształcących się w ramach edukacji formalnej; wyraża niepokój w związku z faktem, że poziom bezrobocia młodzieży w UE jest nadal wysoki i że spadła stopa zatrudnienia absolwentów uczelni wyższych;
37. podkreśla, że do osiągnięcia celów w dziedzinie kształcenia i szkolenia wyznaczonych w strategii „Europa 2020”, w tym w szczególności obniżenia odsetka osób przedwcześnie kończących naukę do poniżej 10 % oraz zagwarantowania, by 40 % osób z młodszego pokolenia miało wykształcenie wyższe, nie można dążyć kosztem jakości kształcenia, lecz raczej realizować je, biorąc pod uwagę pierwszy cel ET 2020, którym są odpowiednie i wysokiej jakości umiejętności i kompetencje; zwraca uwagę, że można to osiągnąć między innymi dzięki rozwijaniu projektów dualnego systemu kształcenia;
38. zwraca uwagę na fakt, że standardowe testy oraz podejście ilościowe stosowane przy rozliczaniu osiągnięć edukacyjnych w najlepszym wypadku umożliwiają pomiar wąskiego zakresu tradycyjnych umiejętności i mogą prowadzić do tego, że szkoły będą musiały dostosowywać program nauczania do materiału ujętego w testach i będą w konsekwencji zaniedbywać wartości nieodłącznie związane z edukacją; podkreśla, że kształcenie i szkolenie odgrywają ważną rolę w rozwoju wartości etycznych, obywatelskich i ogólnoludzkich oraz że w wynikach testów nie uwzględnia się osiągnięć nauczycieli i uczniów w tej dziedzinie; podkreśla w związku z tym potrzebę elastyczności, innowacji i kreatywności w placówkach edukacyjnych, co może przyczynić się do poprawy jakości uczenia się i osiągnięcia celów edukacyjnych;
39. podkreśla potrzebę rozwijania podstawowych umiejętności, aby zapewnić wysoką jakość edukacji;
40. podkreśla znaczenie zapewniania wysokiej jakości edukacji wczesnoszkolnej oraz jej terminowej modernizacji; podkreśla ogromne znaczenie podejścia skupiającego się na jednostce w systemach kształcenia i szkolenia, co przyczynia się do rozwoju kreatywności i myślenia krytycznego, a także umożliwia skupienie się na indywidualnych zainteresowaniach, potrzebach i umiejętnościach uczniów;

Czwartek, 23 czerwca 2016 r.

41. wzywa państwa członkowskie do ukierunkowywania inwestycji na kształcenie sprzyjające włączeniu społecznemu, które odpowiada na wyzwania społeczne dotyczące zapewnienia równego dostępu i szans dla wszystkich; podkreśla, że kształcenie i szkolenie wysokiej jakości, w tym możliwości i programy uczenia się przez całe życie w celu wyeliminowania wszelkich form dyskryminacji, nierówności gospodarczej i społecznej oraz przyczyn wykluczenia są kluczowe dla zwiększenia spójności społecznej i poprawy jakości życia młodych ludzi, którzy znajdują się w gorszej sytuacji społecznej i ekonomicznej, a także osób należących do grup mniejszości, oraz podkreśla potrzebę nieustannego dążenia do ograniczenia liczby osób, które należą do wspomnianych grup i które przedwcześnie rezygnują z nauki;
42. wzywa do nadania bardziej integracyjnego charakteru kształceniu i szkoleniu z myślą o osobach niepełnosprawnych oraz o osobach o specjalnych potrzebach, a jednocześnie wzywa do poprawy szkolenia nauczycieli, tak aby wyposażać ich w umiejętności, dzięki którym będą zdolni do włączania i integracji uczniów niepełnosprawnych oraz do udzielania im pomocy;
43. podkreśla, że należy przeanalizować skutki uboczne procesu bolońskiego i mobilności studentów oraz dokonać ich oceny; zachęca państwa członkowskie do podjęcia większych starań na rzecz osiągnięcia celów i skutecznego wdrażania reform uzgodnionych w ramach procesu bolońskiego i programów mobilności, a także do skuteczniejszego zaangażowania i współpracy w celu korygowania ich niedoskonałości, tak aby w większym stopniu odzwierciedlały one potrzeby studentów oraz całej społeczności akademickiej, a także stymulowały i wspierały poprawę jakości szkolnictwa wyższego;
44. zaleca większe zaangażowanie społeczności uniwersyteckiej w cykl prac w ramach ET 2020
45. zauważa, że proces boloński umożliwił znaczące osiągnięcia, oraz uważa, że instytucje oświatowe powinny podchodzić elastycznie do wykorzystywania modułów oraz europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów w szkolnictwie wyższym (ECTS);
46. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz szerzenia zainteresowania takimi dyscyplinami jak nauki ścisłe, technologia, inżynieria i matematyka, ale nie kosztem nauk humanistycznych, które są niezbędne, aby właściwie wykorzystywać możliwości stwarzane przez te dyscypliny;
47. podkreśla, że osiągnięcie wyników finansowych nie powinno być warunkiem wstępnym działalności akademickiej, w związku z czym apeluje o to, by dołożyć wszelkich starań, by naukom humanistycznym nie zagrażało wyeliminowanie ze sfery badawczej;
48. opowiada się za bardziej holistycznym podejściem, w którym kładzie się nacisk na znaczenie różnych dyscyplin w kształceniu i badaniach naukowych;
49. zaleca przystąpienie do tworzenia programów mobilności w oparciu o wyniki jakościowe, które odpowiadają priorytetom i służą wyznaczonym celom kształcenia i szkolenia; wzywa do należytego wdrożenia propozycji zawartych w Europejskiej karcie na rzecz jakości mobilności oraz do lepszego wykorzystania wszystkich dostępnych narzędzi edukacyjnych, aby przygotować studentów do odpowiedniego rodzaju mobilności, jakiej potrzebują; zachęca państwa członkowskie do pełnego wykorzystania w kraju możliwości, jakie zapewnia umiędzynarodowienie szkolnictwa, aby zapewnić studentom, którzy wolą nie uczestniczyć w mobilności zagranicznej, międzynarodowy wymiar wybranych przez nich studiów;
50. ponownie stwierdza, że należy zapewnić dostęp do ofert mobilności, w szczególności w odniesieniu do szkoleń zawodowych, młodzieży znajdującej się w niekorzystnej sytuacji oraz osobom dotkniętym różnymi formami dyskryminacji; podkreśla ważną rolę, jaką programy mobilności, np. Erasmus+, odgrywają w stymulowaniu rozwoju umiejętności i kompetencji przekrojowych u ludzi młodych; podkreśla potrzebę wzmocnienia odnowionej europejskiej agendy w zakresie uczenia się dorosłych;
51. podkreśla znaczenie ogólnych ram uznawania kwalifikacji i dyplomów jako podstawy zagwarantowania edukacyjnej i zawodowej mobilności transgranicznej;
52. apeluje o podjęcie większych wysiłków w zakresie uznawania kształcenia pozaformalnego i nieformalnego, w tym wolontariatu, oraz o wypracowanie instrumentów uznawania wiedzy i kompetencji zdobytych za pośrednictwem internetu;

Czwartek, 23 czerwca 2016 r.

53. stwierdza, że należy poświęcić szczególną uwagę upraszczaniu i racjonalizacji istniejących już instrumentów unijnych dotyczących umiejętności i kwalifikacji skierowanych do ogółu ludności, aby rozszerzyć ich zasięg zgodnie z wynikami badania dotyczącego europejskiego obszaru umiejętności i kwalifikacji przeprowadzonego przez Komisję w 2014 r.;

Migracja a kształcenie

54. podkreśla, że wyzwania, z jakimi borykają się europejskie systemy kształcenia w związku z przepływami migracyjnymi wewnątrz Europy i spoza niej oraz w związku z obecnym kryzysem uchodźczym i humanitarnym, należy rozwiązać na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym;

55. podkreśla, że niezapewnienie migrantom, uchodźcom i osobom ubiegającym się o azyl kształcenia i szkolenia wpłynie ujemnie na ich szanse zatrudnienia, możliwości zdobycia wiedzy na temat kanonów kultury i wartości kraju przyjmującego, a w konsekwencji na ich możliwości integracji i udziału w społeczeństwie;

56. wzywa do aktywniejszej współpracy pomiędzy UE a władzami krajowymi, aby wypracować właściwe podejście do szybkiego, pełnego i zrównoważonego włączenia uchodźców i migrantów do systemów kształcenia i szkolenia;

57. z zadowoleniem przyjmuje decyzję o włączeniu kwestii kształcenia migrantów w prace grup roboczych ds. ET 2020, a także decyzję o prowadzeniu odnośnych działań w zakresie partnerskiego uczenia się na wstępnym etapie tych prac;

58. podkreśla, że ministerstwa edukacji państw członkowskich oraz DG EAC Komisji Europejskiej muszą współpracować na rzecz zapewnienia równego dostępu do kształcenia wysokiej jakości, w szczególności przez docieranie do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, wywodzących się z różnych środowisk, w tym do nowo przybyłych migrantów, a także poprzez włączenie ich w otoczenie sprzyjające kształceniu;

59. apeluje o środki służące włączaniu do systemów kształcenia i szkoleń zawodowych dzieci migrantów, uchodźców i osób ubiegających się o azyl pochodzących zarówno z Europy, jak i spoza niej, oraz środki pomagające im w dostosowaniu się do programów i standardów nauczania w przyjmującym państwie członkowskim, przez wspieranie nowatorskich metod nauczania i zapewnienie dzieciom nauki języka, a także, w miarę potrzeby, zapewnienie wsparcia socjalnego, jak również umożliwienie im poznania kultury i wartości państwa przyjmującego przy jednoczesnym zachowaniu ich własnego dziedzictwa kulturowego;

60. zachęca państwa członkowskie do rozważenia możliwości włączenia nauczycieli i pracowników akademickich pochodzących z migracji do europejskich systemów edukacji oraz do wykorzystania ich umiejętności językowych i zdolności w zakresie nauczania;

61. zaleca, by państwa członkowskie i placówki edukacyjne udzielały porad i wsparcia dzieciom migrantów, uchodźców i osób ubiegających się o azyl pragnącym uzyskać dostęp do usług edukacyjnych, przekazując im jasne informacje oraz wykorzystując do tego celu znajdujące się w widocznych miejscach punkty kontaktowe;

62. wyraża zaniepokojenie faktem, że połowa osób szkolących nauczycieli w krajach OECD jest zdania, iż studia pedagogiczne nie przygotowują przyszłych nauczycieli w wystarczającym stopniu, by skutecznie radzili sobie z różnorodnością, dlatego też zachęca państwa członkowskie, których to dotyczy, do zagwarantowania nauczycielom ciągłego wsparcia zawodowego w tej dziedzinie dzięki wyposażeniu ich w odpowiednie umiejętności pedagogiczne związane z migracją i akulturacją oraz umożliwieniu im wykorzystania różnorodności jako bogatego źródła nauki w klasie; apeluje o lepsze wykorzystanie potencjału partnerskiego uczenia się między państwami członkowskimi;

63. popiera pomysł utworzenia punktów informacyjnych i opracowania wytycznych dla nauczycieli mających zapewnić im w odpowiednim czasie wsparcie w radzeniu sobie w pozytywny sposób z różnymi rodzajami odmienności w klasie i promowaniu dialogu międzykulturowego, a także zapewnić wskazówki postępowania w sytuacji, gdy mają do czynienia z uczniami zagrożonymi radykalizacją;

64. wzywa do zapewnienia zróżnicowanej synergii między grupami roboczymi ds. ET 2020 a sieciami takimi jak grupa robocza ds. kształcenia w ramach sieci upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw;

Czwartek, 23 czerwca 2016 r.

65. wzywa do powołania odpowiedniej grupy ekspertów, jak przewidziano w europejskim planie prac Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2016–2018;
66. podkreśla potrzebę zapewnienia programów uczenia się bardziej ukierunkowanych na naukę języków;
67. wzywa państwa członkowskie do podjęcia starań o sprawne utworzenie i wdrożenie mechanizmów umożliwiających zrozumienie i zidentyfikowanie kwalifikacji migrantów, uchodźców oraz osób ubiegających się o azyl, ponieważ wielu z nich w chwili przybycia na terytorium UE nie posiada dowodów, które potwierdzałyby ich formalne kwalifikacje;
68. wzywa państwa członkowskie do rozważenia możliwości usprawnienia istniejących systemów uznawania kwalifikacji zawodowych, aby uwzględnić w nich odpowiednie weryfikowanie zdobytego wykształcenia;
69. jest zdania, że kształcenie nieformalne i pozaformalne może stać się skutecznym narzędziem pomyślnej integracji uchodźców na rynku pracy i w społeczeństwie;
70. podkreśla ważną rolę kształcenia nieformalnego i pozaformalnego, a także udziału w imprezach sportowych i wolontariacie, w stymulowaniu rozwoju kompetencji obywatelskich, społecznych i międzykulturowych; podkreśla, że niektóre państwa poczyniły znaczne postępy pod względem rozwoju odnośnych ram prawnych, zaś inne mają trudności w opracowywaniu kompleksowych strategii walidacji; podkreśla w związku z tym potrzebę opracowywania kompleksowych strategii umożliwiających walidację;
71. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ułatwiania studentom będącym migrantami, uchodźcami i studentom ubiegającym się o azyl podejmowania studiów na poziomie uniwersyteckim, z zastrzeżeniem krajowych zasad i uprawnień warunkujących dostęp do kształcenia i szkoleń zawodowych; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy przyjęte w tym celu przez liczne uniwersytety europejskie i zachęca do wymiany wzorców w tej dziedzinie;
72. wzywa do utworzenia „korytarzy edukacyjnych”, dzięki którym studenci będący uchodźcami lub pochodzący ze stref konfliktów będą mogli być przyjmowani przez uniwersytety europejskie, również za pośrednictwem kursów na odległość;
73. wzywa państwa członkowskie do ułatwienia studentom będącym migrantami dostępu do kształcenia na wszystkich poziomach;
74. uważa, że należy dokonać oceny programu Science4Refugees i, w razie potrzeby, wprowadzić w nim dalsze zmiany; zaleca wspieranie na szczeblu unijnym i krajowym instytucji niekomercyjnych zapewniających pomoc migrantom, uchodźcom i osobom ubiegającym się o azyl, którzy są nauczycielami akademickimi w dziedzinie nauk ścisłych oraz w innych dziedzinach;
75. zauważa, że efekt drenażu mózgów związany z mobilnością stwarza ryzyko dla państw członkowskich, zwłaszcza w Europie Środkowo-Wschodniej i Południowej, w których na emigrację decyduje się rosnąca liczba młodych absolwentów; wyraża zaniepokojenie faktem, że grupy robocze ds. ET 2020 nie zdołały odpowiednio uregulować zagadnienia nierównomiernej mobilności, i zwraca uwagę na potrzebę rozwiązania tego problemu na szczeblu krajowym i unijnym;
76. podkreśla kluczową rolę kształcenia i szkolenia w umocnieniu pozycji kobiet we wszystkich sferach życia; zwraca uwagę na potrzebę niwelowania różnic w traktowaniu płci oraz uznania szczególnych potrzeb kobiet przez włączenie aspektu płci do ET 2020; podkreśla, że ponieważ równość kobiet i mężczyzn stanowi jedną z wartości leżących u podstaw UE, wszystkie instytucje oświatowe muszą przyjąć i stosować tę zasadę w odniesieniu do swoich studentów w celu promowania tolerancji, niedyskryminacji, aktywnego obywatelstwa, spójności społecznej i dialogu międzykulturowego;
- o
- o o
77. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.
-